

EGYHÁZI HIRADO

A szegedi református egyház hivatalos lapja, református egyháztársadalmi és belmissziói hetilap.

ELŐFIZETÉS: HAVONKÉNT 50 FILL. EGY SZ. 15 FILL.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
REF. LELKÉSZI HIVATAL, SZEGED.

Főszerkesztő: HARSÁNYI PÁL.
Felelős szerkesztő: BAKÓ LÁSZLÓ.

MEGJELENIK
HETENKINT SZOMBATO
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

TARTALOM: Vezércikk: Lelki összefogás. — II. cikk: aldobolyi Nagy Zoltán: Egyháztársadalmi élet. — Tárca: Szabó G.: Mert tiéd az ország . . . — Hírek. Ujszegedi Missziói Egyház hírei. — Családi kör. — Szerkesztői üzenetek. Hirdetések.

Lelki összefogás

Részlet Ravasz László dr. püspök beszédéből.

A magyar reformátusságnak, a magyar protestantizmusnak, általában a magyar közéletnek nagy szüksége van a lelki integrálódásra, a nagy összefogásokra. Egységeket kell keresnünk. 400 esztendő óta különbözőségek uralkodtak felettünk. Arra volt fektetve a hangsúly, amiben eltérünk egymástól, állandóan differenciálódtunk. Itt az ideje a nagy hasonlóságok meglátásának és itt az ideje az integrálódásnak. Az egész egyetemes keresztyénséget jelenleg az jellemzi, hogy a nagy közösségeket keresi. Ma a világ gondolkozásában az egész kulturális légkörben a nagy összefogások szüksége érezhető: A keresztyén egyházban mozgalmak indultak meg, melyek egyesítésre, összefogásra, integrálásra irányulnak. Ma mindenütt a világon a nemzetek és az ország-részek vezetői között azt tapasztaljuk, hogy a világ és a kultúra megakarja találni önmagát. Találkozót keres az emberi lélek, fel akarja fedezni a másikban önmagát és örülni akar annak, hogy nem szétszakadozott diasporák formáját mutatja az emberiség, hanem egy nagy egységes szőlőfürt, az Isten szőlőfürtje, mely magában foglalja ennek a földnek minden termését és igéri ennek a földnek áldott, óriási szüretjét.

A magyar reformátusságnak is szüksége van erre. A magyar reformátusságot az elcserjésedésétől csak a nagy összefogá-

sokkal lehet megmenteni. Skóciának két református egyháza volt. Ez a két nagy egyház épen az őszön egyesült százados meghasonlás után. Az egyesülésből alakult meg a mai skót református egyház.

Nagyon fontos dolog az integrálódásban magának a református egyháznak egy belső és teljesebb egysége. Amilyen mértékben történik meg az integrálódás szervezeten, olyan mértékben legyen lelki integrálódás is, amely lelki egység alapján jöhet létre. A lelki egységet kell előkészíteni, ezen fog a jövő nemzedék küzdeni, szenvedni és ez lesz egy jobb jövőnek nagy egyháztörténeti eseménye, hogy az evangéliumi misszió szelleme áthassa az egyházat, amely ne legyen hivatal, hanem Isten országának autonómiája, amelyben a Lélek épít mindent és amely mindenre elégségesen építi Isten országát. Csak ilyen módszerrel és programmal lehet megalapozni a protestantizmus két nagy történeti ága, a kálvinizmus és a luteránizmus közti egységet is. Semmiféle levegőbe épített vállalkozás, testületi vagy egyesületi intézmény nem lehet erre elégséges. A lélek közössége csupán, amikor mind a két egyházban ugyanazon lélek, ugyanazon módszerrel dolgozik és kiépíti a maga kooperáló szervezetét. Tehát a két egyház közeledését és lelki egységét, a két egyház lelki ujjaszületését és átszervezését.

Egyháztársadalmi élet

A Lorántfy Zsuzsána Egyesület május havi első munkadélutánja.

Elsejére esett a Lorántfy Zsuzsána Egyesület első munkadélutánja, melyet házi szeretetvendégséggel kötött egybe. A szeretetvendégség keretében — élénk részvétel mellett — Bakó Lászlóné, az egyesület ügyvezető elnöke tartott előadást „Az ember rendeltetéséről”. Kulturtörténelmileg az antik-világ felfogásán kezdve, a keresztyénység korszakalkotó keretében állította be az új embert, majd a középkor vonatkozásában, a renaissance korában jellemezte az ember szerepét, mely kialakulásában a reformáció körében az isteni rendeltetés felismerésében találta meg azt az alapot, melyet az Írás így jellemez: „Isten országa ti bennetek van”. A kialakulás formái között hangsúlyozta a lelki élet megalapozását a krisztusi szeretet országát, ennek a család, gyermek és az embertársak körében eljövételét. A mély tartalmu, a közvetlenség erejével ható előadást az előadó imája rekesztette be.

Ezzel az előadással véget ért az egyesületnek az az előadássorozata, melyet az asszonyok láttak el. Visszatekintvén, megállapítható, hogy a kezdeményezés eredményes volt és csak természetes, hogy a munkadélutánok második felében: a szeptemberben kezdődő új sorozat még bővebb és gyakoribb tápláléka lesz a Lorántfy Zsuzsána asszonyok szolgálatának a maguk ilyen szolgálata által is az Ur dicsőségére.

A munkadélutánokat természetesen — szokás szerint — június végéig tartja az Egyesület.

A Magyar Protestáns Irodalmi Társaság szegedi csoportja II-ik előadása.

Az a nemes cél, amely a Társaság szegedi csoportját vezette, mikor a tiszta magyar irodalom érdekét kívánja szolgálni előadások rendezésével, egy hatalmas lépéssel vitte előre a kiadandó új füzet vállalkozás ügyét. Dr. Mészöly Gedeon egyetemi tanár május 2-án megtartott előadása: „A református kollégiumok és magyar népdal” címmel értékben egyik gyöngye volt a magyar essay irodalomnak. Mátyási J.-ről, a nagykőrösi, majd debreceni kollégium diák-költőjéről és ennek 1823-ban írt, kutatás alapján feltalált és előadó által kétségen kívül hitelesnek megállapított egyik művéről: „A sorsával elégedő gulyásnak pásztori dall”-járól szolt a felolvasás. A kritikus regozitásával és a tudós szakismeretével

határozta meg felolvasó a müdal költői értékét, a népdal születését és e kettőnek egymásra való hatását s kimutatta, hogy a református kollégiumok szabdabb szelleme és magyarább kulturája mint teremtette ezt meg Csokonain keresztül Arany János klasszikus lírájában is. Palóczy Horvát Ádám gyűjteménye, a Tudományos Akadémia könyvtárában kéziratként őrzött „Kalász kaparások” kezdetű verses kötet alapján bebizonyította, hogy ez nemcsak elfeledett, hanem haló porában is gunnyal illetett Mátyásy József minő igaz értéke volt a magyar nép-, különösen a pásztorélet ismerőjének és a magyar lélek Géniusának. Az egész terjedelmében felolvasott verset, mint napjainkban is közismert „Adjon Isten minden jót” kezdettel átdolgozott munkáját — melynek szerzőségét Mátyásyban ismeri fel az előadó szépségében, eredetiségében élvezhette a figyelmes hallgatóság. A műveknek a nép ajkán élő egyes részleteit el is énekelte Árokcsalásy János református kántor-tanító. Az előadást kísérő, tetszést kiváltó taps nemcsak engesztelés számba ment a református diák szellemének, hanem Mészöly Gedeon dr professzornak is szolt, ki ezt a szellemet előadásának közvetlenségével is a hallgatók elé állította.

A Kálvinista Kör társasvacsorája.

E hó 3-án tartotta meg a Kálvinista Kör — az Egyházi Hiradóban már előre jelzett — vacsoráját, alig egy félelvi megalakulása óta sorrendben a negyediket. Ezt a társas összejjövetelt épen úgy, mint az előzőket, az a tervszerűség jellemezte, amely a Kör alapszabályaiban nyer körvonalozást, mint a kör egyik célja: „a református keresztyén hitvallást követő öntudatos férfiaknak alkalmat teremteni az összejjövetelre, a hol testvéri érzés, érintkezés, megismerés és megértés alapján ápolják, előmozdítják, fejlesszék hazafias szellemben, valláserkölcsi alapon hithűségüket”. Mennyire alkalmas minderre a társas vacsora, mikor a fehér asztalnál, testvéri közelségben megoldódnak a nyelvek, kinyílnak a szivek, ledőlnek a társadalmi korlátok és midannyi jelenlevő eggyé, összeforrottá lesz. Ebből az alkalomból a Kálvinista Kör vendégekként ölelte magához a m. kir.5. vegyesdandár református tisztikarát, melynek küldöttsége vitéz Füpeczi Nagy Sándor ezredes vezetése alatt 20 taggal képviseltette magát. A szegedi katonai protestáns egyházközség olvadt be ily módon lelkileg az egyház társadalmába. Közel százan vettek részt a nemcsak külső-ségben, hanem emelkedettségben is a rende-

zéshez méltóan kiválaón sikerült estélyen. Orosz Béla közigazgató köszöntötte a vendégeket hazafias szellemben, izzó kálvinista lélekkel üdvözlővén őket. Nagy Sándor ezredes válaszában megrajzolta a katona lelkét, a honvéd fogalmát: „a katona csak ruházatban különbözik a többi embertől — mondotta többek között — de lélekben, érzésben először magyar ember”. Majd élvezetes előadásban tárta fel harctéri élményei közül azt az ismétlődő jelenséget, hogy minő hőstetteket cselekedtek azok az ezredek, melyek tulnyomó része kálvinista volt és visszaemlékezései során kiemelte a szeretet-adományok és semleges államok missziói munkáit, kik lelküket is megosztották a kálvinista foglyokkal, hozzátartozóival. A hitűség és együvértartozás alapján rendíthetetlen a hite, hogy a megcsontított ország minden honvédje edzett, kitartó, elszánt példája lesz hivatásának, ha arra kerül a sor, mert marad, lelkünkben lobog a vallás ereje, a testvéri szeretet és megértés, mely erre az összejövetelre is elhozta a szegedi kálvinista tisztikart.

Lendülettel előadott szavai fellelkesítették a hallgatókat és hosszan tartott az óváció. Vén Ferenc dr. ezredorvos, Balogh Imre főhadnagy stb. mondtak még felköszöntőt.

aldobolyi Nagy Zoltán.

H I R E K.

Heti naptár: máj. 10-től máj. 17-ig.

N a p	Belmissziói munka	Hol ?	Mikor ?	Szolgál
Szombat	Istentisztelet	Templom	d. u. 6 óra	Bakó L. lelkész
Hétfő	Biblia-kör	Tanács- terem	d. u. 6. óra	Erzsébet- testvér
Kedd	Leányegyesület munkadélután	Tanács- tere m	d. u. 5 óra	Dr. Ilyés E. hl.
Szerda]	Istentisztelet	Templom	d. u. 6 óra	Kiss T. s. lelkész
	Énekkar	Tanács- terem	este 8 óra	Árokszállásy J. karnagy
Csütörtök	Lorántffy Zsuzsána Egylet asszonyai munkadélután	Tanács- terem	d. u. 5 óra	Bakó L. lelkész
	K. I. E. össze- jövetel	Fodor-u.7	este 6-9-ig	Kiss T. s. lelkész
Péntek	Énekkar	Tanács- terem	este 8 óra	Árokszállásy J. karnagy

A kálvinista kör olvasó- és társalgó terme egész nap nyitva.

Könyvtára; vasárnap d. e. 11—12-ig az olvasóteremben.

Tárca.

Mert tiéd az ország...

Alföldi ember létemre több mint 30 esztendőt töltöttem Délvidéken idegen nemzeti-ségű és vallásuak között. A Bácskában és Bánátban laktam olyan helyeken, ahol nem hogy református egyház lett volna, de magyarság is csak alig számottevő kisebbségben volt. A magyarságot hivatalból odakerült tisztviselők vagy bevándorolt telepesek képviselték. Ha az ember végig ment az utcán s magyar szó ütötte meg a fülét: felfigyelt deá, ahogy honnan is jön az a fülének jól eső, kellemes csengésű hang? A 28.000 lelket számláló Versecnek egyik leghosszabb utcájában egyedül az én családom volt magyar; végig svábok lakták, itt-ott egy-egy rác házzal tarkázva. A reformátusokat kivéve a többi keresztyén egyházaknál a hivatalos nyelv és az istentisztelet nyelve is német volt. Csak később tértek át a magyar nyelvre, amit, mikor az idegen hatalmak területeinket elfoglalták, — politikából — siettek is felcserélni a német nyelvvel. Egye-

dül a reformátusok maradtak meg a magyar nyelv mellett.

Még a jó békeidőben történt, hogy egy Komáromból odakerült tisztviselőbarátomnak a városi kórházban meghalt egy eladósorban levő leánya. Bár hit szerint nem egy templomban imádtuk az egy Istent, de lelkileg egyek voltunk: a magyarságban, abban a reánk nézve idegen környezetben, hol együtt dolgoztunk a maroknyi magyarságért, azok jobb jövőjéért. A két család között fennállott jó viszonyból kifolyólag természetesen mi is részt vettünk a temetésen; vigasztaltuk a gyászba borult szíveket. Más ismerősök nem is volt a temetésen, mert a mindennapi munka, a kenyér utáni lőtásfutás, lekötötte az emberek idejét. Kíváncsi közönség azonban annál nagyobb számban volt — a svábok közül. A pap — szokás szerint — megkérdezte, hogyan óhajtják a szertartást, magyar vagy német nyelven? Megkezdődött tehát a magyar szertartás. Mikor az Uri imádságra került a sor, a pap elmondta a magáét addig, a meddig szokta: úgy itt a földön is. Itt megállott s várta, hogy a hivek majd folytatják tovább; pár

— **Istentiszteletek sorrendje:** Folyó hó 11-én, vasárnap d. e. 10 órai kezdettel gyülekezeti istentisztelet, amelyen szolgál Bakó László lelkész. Délelőtt 9 és 11 órai kezdettel ifjusági istentiszteletek (Durkó Gábor és dr. Illyés Endre hitoktató lelkészek.) Délután 6 órai kezdettel kátémagyarázat (Kiss Tihamér s. lelkész.)

Folyó hó 7-án, kedden d. u. 3 órai kezdettel folyt le az érettségizendők, tehát a leányliceumi, a reálgimnáziumi és a kereskedelmi iskolák évváró hittanvizsgálója a templomban. A vizsgáztató bizottság elnöke Bakó László lelkész, vizsgáztató lelkészek: dr. Illyés Endre és Durkó Gábor lelkészek. A tanulók szép eredménnyel tettek bizonyosságot ismeretükről.

Halálozások. Szele György, a debreceni református lelkészek nesztora, áldásos lelkipásztori munkásság után az elmúlt napokban visszaadta lelkét Teremtőjének. — Dr. Zsinka Ferenc, a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárának igazgatója, a Magyar Protestáns Szemle szerkesztője, aki a Protestáns Irodalmi Társaság szegedi kirándulásai alkalmával gyülekezetünkben is sokszor megfordult, életének 42-ik évében váratlanul elhunyt. — Isten vigasztalja meg az övéit!

másodpercig csend volt; én, feltalálva magamat — ekkor nekivágtam: a mi mindennapi kenyerünket . . . s a családommal együtt folytattam végig úgy, ahogy az én hitvallásom előírja s ahogy azt nekem azt abban az alföldi egyszerű, csendes, de barátságos s nekem még most is oly végtelenül kedves kis falusi parochiában a tiszteletes asszony: az édesanyám tanította s amit ma sem tudnék másképen elmondani. A pap ugyan nézett ránk, de ebbe már mégsem akart bele szólani, hanem megvárta az Átment s csak azután kezdte el az üdvözlégyet . . .

*

Juliska és Böske leánykaim Versecen laktomban születtek; Juliska 5 éves, tehát már óvodába járó volt; a „Mi Atyánk”-ot ugyan már odahaza megtanulta rendesen, de az óvodát apácák vezették, így ő is az azok tanítása és szokása szerint mondotta el, a mikor imádkozott. Böske ellenben, aki még nem járt az óvodába, úgy tudta és mondta, ahogy azt mitőlünk tanulta. Esténként lefekvéskor s reggel felkeléskor rendesen együtt imádkoztak. Böske egyszer-kétszer csak hallgatja, hogy Juliska az imádkozás

— **Missiós küldetés** névvel foglalhatjuk össze Nagy István református lelkész, a debreceni diakonissza-képző intézet igazgatójának szolgálatát, melyre a közölt műsor kapcsán lapunk útján is meghívtuk hűveinket és minden érdeklődőt. Ugy a vasárnapi gyülekezeti istentiszteleten szolgálatát, mint a templomi ünnepségen és a református asszonyok és leányok Lorántfy Zsuzsána Egyesülete keddi munkadélutánján tartott felolvasását, a hétfői biblia magyarázatát az előadáshoz és tárgyhoz méltó módon fogadtak lelki épülésül a hallgatók. Börtön, szegényház, klinikák látogatásával és ismételt megbeszéléssel telt el a megszabott idő: Nagy István lelkész inézeti igazgató 4 napi szegedi tartózkodása.

— **A Kálvinista Kör nyári helyiségét** az udvarban elkészítette a temető-kertész. Virágágyak, diszbokrok teszik tetszetőssé a tért. Mihelyt kizöldül a fű, kitelepszik az olvasók és társalgók egy része.

— **Követendő példa.** Id. Szabó Aladár budapest-józsefvárosi református lelkész negyedszázados jubileumát tartották meg a napokban Budapesten. Követendő példaadásul szolgálhat az ünneplés keretében a józsefvárosi „Szent József” róm. kath. egyházközség meleghangú írásbeli köszöntője, melyet Blieszner Ágoston prépostplébános irt alá.

után előbb mond Áment, mint ő. Egyszer azonban már nem hagyhatta szó nélkül: Édesanyám, Juliska nem jól mondja a Mi-atyánkot . . .

Már pedig az Uri imádságnak a záró szavai, tudjuk jól, ugyanazt a bizalmat fejezik ki, mint amit a bevezető szavak. Isten uralkodik a világ felett, Ő rendelkezik mindennel, övé az országlás, az igazi hatalom és minden dicsőség; diadalmas minden ellenében, módja van tehát arra, hogy amit tőle kérünk, azt meg is adja. Ő a mi mennyei Atyánk, aki mint a világ Ura, akar is, tud is meghallgatni, megsegíteni és megáldani bennünket. Azért ezzel a bizalommal fejezzük be imádságunkat, mert ezek a záró szavak teszik teljessé az uri imádságot, ez által is az Ur Jézus iránti engdelmességünket akarjuk kifejezni.

Teljesen hozzá tartoznak tehát ezek a szavak az Uri imádsághoz. Felségesen van ez megörökítve a 160-ik dicséretben:

Rizva könvörgünk tehozzád,
Mert tiéd Uram az ország,
Tiód a teljes hatalom,
Égi, földi birodalom;
Óh, mennyei örök Felség!

Szabó Géza.

— **Istentisztelet az ujszegedi gyermekjátszóterén.** Megírta már az Egyházi Híradó, hogy a Kálvinista Kör választmánya elhatározta, hogy folyó hó 29-én, Áldozócsütörtökön, a keresztyén misszió ünnepén dél előtt fél 10 órai kezdettel Ujszegeden, a gyermekjátszó-terén református istentiszteletet rendez abból az alkalomból, hogy 50 esztendeje annak, hogy a törvényhozás Szegedhez csatolta Ujszegedet. A Kálvinista Kör tagjain keresztül a szegedi református egyháztagok testvéri szeretettől láthatottan kifejezésre akarják juttatni azt a közösséget, melyek őket, mint a város más hitfelkezetű polgárait a történelmi fejlődés 50 éves fordulóján nemcsak egybefüzi, hanem megerősíti. Az istentisztelet egyházi jellegének betartása mellett Szeged város ünnepe lesz ez a megemlékezés, melyben az összes vallásfelekezetek, közhatóságok, testületek képviselői részt fognak venni, hogy külső kereteivel is kifejezésre juttassák ezt az egységet. Az istentiszteleten Harsányi Pál, a békésháti református egyházmegye esperese fog prédikálni, ki értesítésében azt írja, hogy „kitüntető megtiszteltetésnek tekintem, hogy Áldozócsütörtök ünnepén Istennek szabad ege alatt Ujszegeden, a jelenleg fáiva siratott magyar végvidéken Istenfélő és a magyar feltámadást, megdicsőülést reménylő hivék serege előtt szolgálatot teljesíthetek.” Az ünnepség előkészítésére kiküldött bizottság a kör helyiségében (Kálvin tér 2 szám. Telefon 11-66.) rendelkezésre áll az egyház minden tagjának, a város minden polgárának. A részletes műsört legközelebb közölni fogjuk.

— **Az országos református zsinat.** Május 1-én kezdődött meg a zsinat III. ülészaka Baltazár Dezső dr. püspök és Dókus Ernő főgondnok kettős elnöklete alatt Budapesten. A napi sajtó tájékoztatóit és értesítéseit nincs hivatva pótolni az Egyházi Híradó, alkalma lesz erre, ha a zsinat eredményéről számol be majd összefoglalásként. Annyit azonban tudni kell minden református egyháztagnak, hogy 3 törvényjavas-

lat kerül ezen az ülészakon tárgyalásra. A „bálmíssió” (törvényjavaslat, „az egyház alkotmányairól és kormányzatáról” szóló javaslat és a „katonai lelkészet”. Ezeknek a tárgyalása 10—12 napig tart. A jövő év tavaszán, a IV. ülészakon a nyugdíjtörvény rvíziója az egyházi adózás új rendje és a közalapról szóló új javaslat kerül sorra, az 1931. év őszén az összeegyeztetés lesz napirenden, úgy hogy az új törvénykönyv jóváhagyás és megerősítés végett csak 1932 év tavaszán kerül fel az államfőhöz. A II-ik ülészak tárgyalta anyagából a liturgialis ügyekben hozott határozat már jövő évben életbe lép és még ez év őszén megjelenik az agendás könyv, amely a református egyház istentiszteletének rendjét egységesen szabályozza. A most folyó ülészak általános vitájának elvi jelentőségű része volt az előadónak az a kijelentése, amely azt vetette fel, vajjon alkotmányjogilag véglegesen szabályozandó-e most a református egyház-alkotmány, továbbá az az észrevétel, hogy az egyház belső szervezete keretén túl van adminisztrálva és elhivatalosítva, az adóbehajtás és ennek alkalmazott módja. Megoldást nyert az összeférhetetlenségi szakasz, az állam segédkezése az adók és minden járulék biztosítása és behajtása céljából. Az egyházalkotmányi törvény első szakaszát a következő szövegben állapította meg a zsinat: „Jézus Krisztus közösleges anyaszentegyházának egyik része a magyarországi református egyház, mely magában foglalja a Magyarország területén lévő református keresztyén egyházközösségeket. A magyarországi református egyház az egész földön élő református egyházakkal a hit és lélek kapcsolata által van egybefűzve, a más országokban levő magyar református egyháztagokkal pedig az országos határok, e jogi szabályok különbözősége mellett is egy leki közösség”.

— **Kálvin-szobor Debrecenben.** Újult erővel indult meg a mozgalom, hogy a tíz évvel ezelőtt tervezett Kálvin-ház és Kálvin-szobor felállíttassék Debrecenben.

Értesítem a ref. testvéreimet

és az evangélikus testvéregyház tagjait, hogy sikerült bécsi, chemnitzi és budapesti gyárosok és nagykereskedők lerakatát megszerezni, így abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy vásznak, fehérneműek, asztalneműek, harisnyák, keztyűk, zsebkendők, nyakkendők stb. árukat a fővárosi legolcsóbb áron árusíthatom. — Szíves meggyőződést kér kiváló tisztelettel **SOÓS** fehérnemű és harisnyaárúháza. — Csekonics ucca 5. sz.

— **Református leány középiskola** felállítására érdekében a Hódmezővárhelyen megindult mozgalom folytán biztosítottnak látszik már szeptember elsejétől a leánygimnázium I. és V. osztályának megnyitása.

— **Amerikai protestáns lelkészek Magyarországon.** A Magyar Sion, amerikai lelkészegyesület által június 22-ére megállapított társas utazás résztvevőinek száma bővült, mert az amerikai magyar evangélikus lelkészek egy része is utitársuk lesz.

— **Presbiteri konferenciát** tartott a hevesnagykunsági egyházmegyei lelkészértekezlet Kenderesen, melyen „az új ágendás könyv”-ről és a „presbiter neveléséről” is volt felolvasás. Nagy hatást váltott Maklár Károly egyházmegyei főjegyző előadása, melyben egyes református egyházak megdöbbentő súlyos anyagi helyzetét tárta elő. „Valósággal a lét és nemlét kérdése mered elénk — mondotta többek között. A szűkség, az életosztón parancsol: fent és lent a legszigorubb takarékoság, új intézmények létesítésének felfüggesztése, sőt a meglévők közül a nélkülözhetőek beszüntetése. Meg kell mentenünk a jelent minden áron, hogy a jövőt biztosíthassuk.”

— **A Biblia.** A legnépszerűbb, legelterjedtebb könyv a földön a Biblia. Himeris 20, Shakespeare 40, Kempis: „Krisztus követése” 40, Bonyán: „Zarándok útja” 125 nyelvre, a Biblia pedig 890 nyelvre van lefordítva.

— **A sárospataki főiskolai építkezések** f. évi június havában megkezdődnek. Őszre a két emeletes, 80 növendék befogadására alkalmas gimnáziumi internátus tető alá kerül. 1931. tavaszán az építkezés tovább folyik és az épület 1931. szeptemberben rendeltetésének átadható lesz. Az építkezés 450.000 P-re van előirányozva. Az internátus el lesz látva vízvezetékkel központi fűtéssel, a bennlakók részére külön konyhával, étteremmel, zuhany- és kádfürdővel, mosodával, gyengélkedő szobával, zenegyakorló szobákkal, sport-, játék- és munkaszobákkal, felügyelő tanári lakással és felügyelő tanárok részére való szobákkal. A nagy épületnek theológiai internátussá átalakítása f. évi július havában kezdődik meg és a theol. internátus f. évi szeptember 1-én rendeltetésének átadható lesz. Erre az építkezésre 105.000 pengő van előirányozva. A négyszázéves jubileumot a sárospataki főiskola már ilyen kiépített állapotban üli meg.

— **Egyetemi templom.** A debreceni presbiterium határozatilag kiköndta az egyetemi templom felépítését. A kiküldött albizottságban az egyház, város és egyetem 3-3 taggal van képviselve.

— **Miniszteri ellenőrzés.** A kultuszminiszter elrendelte, hogy az államsegélyes tanítói és óvónői állások, üresedés esetén, csak miniszteri engedély alapján bocsáthatók pályázat alá és tölthetők be. A konvent kérte ennek a rendelkezésnek hatályon kívül helyezését, mert törvényes alapja nincs.

Gázgyár városi irodájában és mintatermeibengáz-takarék- tűzhelyek és autógéjserek stb. öt éves részletre.

Kölcsey ucca 11.

Telefon : 20—62

— **A Felsőbaranyai Református egyházmegye pécsi leánynevelő intézetéről.** Az eddig Siklóson levő polgári leányiskola, internátusával együtt 1930—31. tanévtől kezdődőleg Pécsre költözik át. A régi jöhrü polgári leányiskolába a felvételi jelentkezések folyó év június 1-ig eszközölhetők. A beiratási díj 5 pengő, vegyesdíj 25 pengő, reformátusoknak, protesánsoknak, tandíj 40 pengő, más vallásuaknak 56 pengő. Ugyancsak itt, szintén a református egyház felügyelete alatt egy szép, modern épületben elhelyezett továbbképző tanfolyam is működik. Itt az elméleti tárgyak mellett, gép-, gyorsírás, könyvvitel, ker. számtan, kézimunkák, szőnyegszövés, ruhavarrás, stb. tanulható. Ide a beiratási díj 5 pengő, tandíj évi 160 pengő.

Az iskola épület első emeletén a modern pedagógia és higiénia minden követelményének megfelelő internátus nyílik, ahova Pécs mindenfajta iskolájába járó növendékek felvehetők. A növendékek nemcsak komoly református keresztyéni szellemben neveltetnek, hanem bármilyen iskolába járnak is, szakszerű korrepetálásban részesülnek. Csekély külön díjazás mellett szaktanárok iránvítása mellett zenei továbbképzésben, idegen nyelvek tanulásában is részt vehetnek. Az ellátási díj, azok részére, akik a polgári iskola növendékei havi 50 pengő, más iskolába járóknak 70 pengő. Az intézetben állandóan ott lakó orvosnő ügyel fel a növendékek egészségére. Orvosi díj egész évre 10 pengő. A felvételért az intézet igazgató-tanácsához címzett kérvényben kell folyamodni, melléklendő születési, iskolai, orvosi bizonyítvány, mely szerint a növendék családjában fertőző betegség nincsen és a növendék internátusi életre alkalmas. A jelentkezés határideje június 1. A kérvényvel egyidejűleg 25 pengőt kell beküldeni. Bővebb felvilágosítások ügyében, levelek, felvételtől szóló kérvények 1930 július 1-ig Sklóra, Ref. Polg. Leányisk. Igazgatósága címére küldendők, július 1-e után pedig Pécsre ugyanerre a címre.

— **Cserkészcsapat.** A győri református gyülekezetben cserkészcsapat alakult.

— **Államsegély.** A kultuskormány, a szerződésben biztosított jogokkal szemben 118 pengő 10 fillér államsegélyt utalt ki 18. mondd tizennyolc református középiskola részére.

— **A református ifjúság nevelése** ügyében egyházaink nagy erőfeszítést fejtenek ki, hogy lélekben megfelelően felkészült utánpótlást adjanak a mai nemzedéknek. A négy teológián 340 hallgató van beiratkozva. A kecskeméti egyetemes jogakadémián 400 hallgató készül a jogi pályára. 19 református középiskolában 6500 tanulót nevelnek református keresztyén világnézetben. Továbbá 6 tanítóképző, 14 polgári iskola, 1 felsőkereskedelmi leányiskola és 1991 elemi iskola, több mint 174 ezer növendéket készít elő hazaszeretetre, hitűsége és becsületes életre. Bár az egyházak a nagy teher alatt már-már roskadoznak, de a kormány segítőkeze még mindig késik.

— **A karácsonyi gyűjtéssel** kapcsolatosan az elszámolás multokri közléséből véletlenül kimaradt Voelker Hugóné 15 pengős gyűjtése, amelyet most közlünk pótlólag.

Hozzá tartozója sirját szakszerűen és olcsón gondoztatja saját kertészével az egyház. Érdeklődjék a lelkészi hivatalnál!

Cipő- és harisnyában
a vezető világmárka

DEL-KA

Szeged, Kárász-u. 14. Telefon 6-84

Elhalt hozzátartozóink iránti kegyeletünk azt diktálja, hogy ne feledkezzünk meg sirjuk gondozásáról!

Sveizi órák, ékszerek részletfizetésre is.
NAGY ÓRA- ÉS ÉKSZERJAVÍTÓ MŰHELY

TÓTH JÓZSEF

Kölcsey ucca 7. Képes árjegyzék ingyen.

Ujszegedi Missziói Egyház

Istentiszteletek sorrendje: F. hó 11-én d. e. 9 órakor istentisztelet Ujszegeden (Teleki S. lelkész); d. u. fél 3 órakor istentisztelet Szőregen (Teleki S. lelkész); d. u. fél 5 órakor istentisztelet Deszken (Teleki S. lelkész).

F. hó 18-án d. e. 9 órakor Ujszegeden, d. e. fél 11 órakor Kiskundorozsmán és d. u. 3 órakor Somogyi-telepen lesz istentisztelet.

Nyugtázás. A húsvéti ünnepeken gyülekezetünkben szolgáló legátus részére Kistelekről Németh Mózesné, Mikó Sándor, Gazsi Lidia, Solymony István, Vigh Lajos, Filizsár I.-né, Weinhardtné Barabás M., Keresztes Nagy A. és Dr. Sinoros Szabó Emil, Somogyi-telepről Zsiross Lajos, Ujszegedről Dopsa Sándor, vitéz Nemes Árpád, Dr. Bartók György, Milotay Imre és Teleki Sándor összesen 46 pengőt adományoztak.

Hivatalos értesítés. A presbiterium az új választói névjegyzéket május 15-től 25-ig a lelkészi hivatalban közszemlére teszi ki. Ugyanez idő alatt joguk van az egyháztagoknak esetleges felszólamlásukat a lelkészi hivatalnál írásban beadni. Megjegyezzük, hogy a választói névjegyzékből a törvény rendelkezései szerint kihagyattak mindazok, akik mult évi egyházi adójukat hátralékban vannak. Az esetben azonban, ha a hátralékos a felszólamlási idő alatt adótartozását rendezzi, kérheti nevének a választók névjegyzékébe való felvételét.

Szerkesztői üzenetek.

Presbiter. Ön beküldte s mi szószerint közöljük az „Amerikai magyar reformátusok lapja”-ból a következőket: „A presbiter egyik legfőbb kötelessége, hogy ott legyen a templomban. Hiszen azért választották meg, hogy előjáró, példaadó legyen. Igen nagy és komoly oknak kell lenni, amivel elmaradását igazolhatja. És ha kétszer igazolatlanul elmaradt az istentiszteletről, akkor valójában nem méltó arra, hogy tovább is presbiter legyen.”

Pártoljuk a hazai ipart jelszót a „Sziv” nevű ujság április 26-iki számában ekként egészítette ki: „Magyar árut vegyetek, ez a jelszó egyik része, katolikus iparostól és kereskedőtől, ez legyen a kiegészítője”. Ad Gloriam Dei!

Családi Kör

A Mester önuralma

44. hét. Luk. 4:1—8. Jézus pedig Szent Lélekkel telve, visszatérel a Jordántól, és vitetik a Lélektől a pusztába. Negyven napig, kísértetvén az ördög által. És nem evék semmit azokban a napokban; de mikor azok elmúltak, végre megéhezék. És mondá neki az ördög: Ha Isten Fia vagy, mondd, a kőnek, hogy változzék kenyérré. Jézus pedig felele neki, mondván: Meg van írva, hogy nem csak kenyérről él az ember, hanem Istennek minden igéjével. Majd felvívén őt az ördög egy nagy magas hegyre, megmutatá neki e föld minden országait, egy szempillantásban. És mondá neki az ördög: Néked adom mindezt a hatalmat és ezek dicsőségét; mert nékem adatott és annak adom, akinek akarom. Azért, ha te engem imádsz, minden a tiéd lesz. Felelvén pedig Jézus, mondá neki: Távozz tőlem Sátán, mert meg van írva: Az Urat, a te Istenedet imádd és csak neki szolgálj.

A Mester erkölcsi küzdelmeinek e szimbolikus történeteit a heti jegyzetekben pró-

báljuk majd megértelmezni. Most csak azt figyeld meg, hogy mily világosan feljegyzik a tudósítások azt a tényt, hogy Jézust hatalmas kísértések zaklatták. Vajjon nem a nagy lelkeknek kísértései-e a legnagyobbak? Elképzelheted-e, hogy egy ausztráliai bozótlakó benszülött csak leghalványabb sejtésében is átélheti azt a küzdelmet, melyen Mózesnek kellett átesnie, hogy eldöntse: az egyiptomi udvar gyönyöreit akarja-e élvezni ideig-óráig, vagy pedig eltemetkezik-e Istennek népével a pusztá magányában. Csak a Mózes mértékére alkotott emberek ismerhetik Mózes kísértéseit. A tájfun nem tombolhat a vizes pohárban. Ha tehát valaki önelégült és nincs tudatában semmiféle nagy harcoknak, melyeket Istenért és az igazságért kell megküzdenie életében, vajjon erkölcsi nemességnek jele-e az? A kísértés nem szégyen: nélkülözhetetlen része az emberi élet küzdelmeinek; és Jézus kísértetett meg leghatalmasabban, mert neki kellett a legnagyobb erők felett uralkodnia.

ELADÓ SIRKÖVEK. A temetőben több, eladásra váró sirkő tekinthető meg.

Kölcsey-utca 10. sz.

„Kézimunkaház” Kézimunka anyagok-
ban nagy választék.

Szeged, Kölcsey-utca 10. sz.
Telefon hívó: 13-50. szám.

Fischer Izsó

Készít mindenféle
egyházi kézi-
hímzéseket.

Kölcsey-utca 10. sz.

Kárpitos és diszitő műhelyemet Kálvin tér 2 szám alól **Madách u. 11 sz. alá**
(műhelyépületbe) helyeztem át, hol mindennemű szakmába vágó munkák, **garnitúrák, fotelek, diványok, otománok, ágybetétek és matracpárnák stb függönyök, roletták** továbbá **átalakítások és feldolgozások** jutányosan, izléses és lelkismeretes kivitelben készülnek. **Tóth István Jenő** kárpitos és diszitő. Madách u. 11. Udvari műhelyépület.

Legszakszerűbben fest, tisztít

GLÖCKNER I. és FIA

az Alföld legrégebb, legmegbízhatóbb cége. — Elsőrendű szakmunka olcsó árak!

Telep: Fogadalmi templommal szemben.

Fióközllet: Kigyó utca 6. szám. Kalánka cukrázda mellett.

Telefon: 269. Alapítva 1885.

Felelős kiadó a szegedi ref. egyházköz ség nevében: Bakó László lelkész.

Nyomatott a Hírlapkiadó és Nyomdavállalat R.-T.-nél, Szegeden.

Felelős nyomdavezető: Sajgó József.